

ด่วนที่สุด

ที่ รบ ๐๓๐๗/๙๗๗๔

สมมติที่ ๑๙
กันยายน ๒๕๖๔
เวลา ๑๔.๒๐ น.

สำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี
หนังสือ ๒๙๔/๙๗
วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๔
๑๔.๒๐ น.

กระทรวงแรงงาน
ถนนมิตรไมตรี ดินแดง กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขยายระยะเวลาการผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรแก่แรงงานต่างด้าวเพื่อเข้ารับการพิสูจน์สัญชาติ

เรียน หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๐๘๗๑ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๒

สิ่งที่สำคัญด้วย จำนวนแรงงานต่างด้าวตามติดคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

ด้วยกระทรวงแรงงานขอเสนอแนวทางการขยายระยะเวลาการผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรแก่แรงงานต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา ที่ได้รับอนุญาตทำงานตามมาตรา ๓๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๑ ตามติดคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ ซึ่งใบอนุญาตทำงานจะหมดอายุในวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๒ เพื่อเข้ารับการพิสูจน์สัญชาติจากประเทศต้นทางให้แล้วเสร็จ โดยเรื่องที่เสนอเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๔ (๑) และเข้าข่ายเรื่องตามประกาศ คณะกรรมการรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติฉบับที่ ๑๐/๒๕๕๗ เรื่อง ให้อำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีเป็นอำนาจหน้าที่ของหัวหน้ารักษาความสงบแห่งชาติ โดยในระหว่างที่ยังไม่มีผู้ได้รับแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี ให้บรรดาอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่า เป็นอำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี ให้เป็น อำนาจหน้าที่ของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือผู้ที่หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องโดย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบการผ่อนผันให้แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา ที่นายจ้างได้ยื่นบัญชีรายชื่อไว้กับกรรมการจัดหางานตามติดคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒ แต่ยังไม่ได้รับการรับรองสถานะบุคคลจากประเทศต้นทาง ให้สามารถอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อรอการส่งกลับไม่เกิน ๑ ปี (วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๒) และอนุญาตให้ทำงานตามมาตรา ๓๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๑ และในระยะเวลาห่วงการผ่อนผัน ให้ประเทศต้นทางเข้ามาดำเนินการพิสูจน์สัญชาติ ออกเอกสารเพื่อรับรองสถานะบุคคลให้แรงงานต่างด้าวเพื่อปรับเปลี่ยนสถานะเป็นแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองถูกต้องตามกฎหมาย และขอรับอนุญาตทำงานตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๑ ต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

๒.๑ การดำเนินการตามติดคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ มีแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา ที่นายจ้างได้ยื่นบัญชีรายชื่อไว้กับกรรมการจัดหางานตามติดคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒ แต่ยังไม่ได้รับการรับรองสถานะบุคคลจากประเทศต้นทาง ได้รับอนุญาตทำงานตามมาตรา ๓๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๑

จำนวน...

จำนวน ๔๓,๘๖๖ คน (เมียนมา ๕,๗๙๔ คน ลาว ๓๔,๗๗๓ คน กัมพูชา ๔๙,๒๙๙ คน) แรงงานต่างด้าวตั้งกล่าว จะต้องเข้ารับการพิสูจน์สัญชาติให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๗ หากไม่ได้รับ การพิสูจน์สัญชาติภายในระยะเวลาที่กำหนดจะถือสุดการผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักร ซึ่งปัจจุบันทางการ ประเทศต้นทางยังไม่ได้เข้ามาดำเนินการพิสูจน์สัญชาติแรงงานของตนแต่อย่างใด

๒.๒ นายจ้าง/สถานประกอบการต่างๆ ได้แสดงเจตนากรณ์ในการจ้างแรงงานต่างด้าว ไว้ตั้งแต่มีการเปิดจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวัน ๑๕ มกราคม ๒๕๕๙ และ ได้ดำเนินการตามแนวทางที่ทางราชการกำหนดอย่างถูกต้องมาโดยตลอด เนื่องจากมีความจำเป็นต้องใช้ แรงงานเพื่อประกอบกิจการต่อไป แต่จนถึงปัจจุบันทางการประเทศเมียนมา ลาว และกัมพูชา ยังไม่ส่ง เจ้าหน้าที่เข้ามาดำเนินการพิสูจน์สัญชาติแรงงานของตน ซึ่งแรงงานต่างด้าวตั้งกล่าวจะสิ้นสุดการผ่อนผัน ให้อยู่ในราชอาณาจักรในวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๗ หากไม่ขยายระยะเวลาการผ่อนผันให้อยู่ใน ราชอาณาจักรแก่แรงงานต่างด้าว จะส่งผลให้นายจ้าง/สถานประกอบการ ได้รับความเดือดร้อนจากการ ขาดแคลนแรงงาน

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๓.๑ แรงงานต่างด้าวจำนวนกว่า ๕ หมื่นราย จะครบกำหนดการอนุญาตให้อยู่ ในราชอาณาจักรในวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๗ หากไม่มีแนวทางในการดำเนินการที่ชัดเจนแรงงาน ต่างด้าวตั้งกล่าวจะออกนอกระบบกฎหมายเป็นแรงงานผิดกฎหมาย ซึ่งจะทำให้ยากต่อการควบคุม และตรวจสอบ รวมทั้งจะก่อให้เกิดปัญหา และผลกระทบในด้านต่างๆ กับประชาชนโดยทั่วไป อีกมากมาย จึงจำเป็นต้องขยายระยะเวลาการผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรแก่แรงงานต่างด้าวเพื่อแก้ไขปัญหา ให้กับประชาชนไม่ให้ได้รับผลกระทบจากแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย

๓.๒ เพื่อแก้ไขปัญหาทางด้านเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยเฉพาะปัญหาการขาดแคลน แรงงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจเอกชนที่มีความต้องการใช้แรงงานอย่างต่อเนื่อง แต่ไม่สามารถดำเนินการให้แรงงานต่างด้าวได้รับการพิสูจน์สัญชาติ และปรับเปลี่ยนสถานะเป็นแรงงาน ต่างด้าวที่เข้าเมืองอย่างถูกกฎหมายได้ แรงงานตั้งกล่าวจึงไม่มีสิทธิอยู่ในราชอาณาจักร

๔. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

การผ่อนผันให้แรงงานต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักร การยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติ ตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือมาตราอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับ กับแรงงานต่างด้าว ต้องอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการรัฐมนตรี จึงจะดำเนินการได้

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงแรงงานพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน ที่ได้รับผลกระทบในด้านต่างๆ จากการจ้างแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย และเพื่อเป็นการส่งเสริม และแก้ไข ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจของประเทศไทยในส่วนของกระบวนการผลกระทบที่จำเป็นต้องใช้แรงงานต่างด้าว เพื่อตอบสนองความต้องการอย่างต่อเนื่อง จึงขอให้พิจารณาให้ความเห็นชอบการขยายระยะเวลาการผ่อนผัน ให้อยู่ในราชอาณาจักรแก่แรงงานต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา ที่ได้รับอนุญาตทำงาน ตามมาตรา ๑๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ ซึ่งใบอนุญาตทำงานจะหมดอายุในวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๗ อยู่ในราชอาณาจักร ต่อไปอีก ๑ ปี จนถึงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ เพื่อเข้ารับการพิสูจน์สัญชาติให้แล้วเสร็จ โดยให้นำร่าง ที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

การดำเนินการ...

การดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑) กระทรวงมหาดไทย อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการรัฐมนตรีออกประกาศขยายระยะเวลาการผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อรอการส่งกลับแก่แรงงานต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา ที่ได้รับอนุญาตทำงานตามมาตรา ๑๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๑ ตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๖ ซึ่งใบอนุญาตทำงานจะหมดอายุในวันที่๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๗ อยู่ในราชอาณาจักรต่อไปอีก ๑ ปี จนถึงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๘ เพื่อเข้ารับการพิสูจน์สัญชาติให้แล้วเสร็จ และไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ออกประกาศรับรองการใช้เอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง และกำหนดเงื่อนไขรองรับการเดินทางไปพิสูจน์สัญชาติของแรงงานต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา ทั้งในและนอกราชอาณาจักร รวมทั้งออกประกาศยกเว้นข้อห้ามให้คนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการเฉพาะสำหรับแรงงานต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา โดยมิให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๑๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ มาใช้บังคับกับแรงงานต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา ที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติแล้ว ให้สามารถใช้หนังสือเดินทาง (Passport) หนังสือเดินทางชั่วคราว (Temporary Passport) หรือเอกสารรับรองบุคคล (Certificate of Identity) หรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางอื่นๆ ที่ประเทศต้นทางออกให้เพื่อขอรับการตรวจตราและประทับตราอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรได้เป็นเวลา ๒ ปี สามารถขออยู่ในราชอาณาจักรได้อีกครั้งเดียวระยะเวลาไม่เกิน ๒ ปี และสามารถทำงานเป็นกรรมกรหรือรับจ้างทำงานด้วยกำลังกายได้

๒) สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ดำเนินการรับตรวจคนอยู่ชั่วคราว (Non-Immigrant-LA) และประทับตราอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นเวลา ๒ ปี ให้แก่แรงงานต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา ที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติและถือหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง และสามารถขออยู่ในราชอาณาจักรได้อีกครั้งเดียวระยะเวลาไม่เกิน ๒ ปี ณ ศูนย์พิสูจน์สัญชาติที่กรรมการจัดทำงานจัดตั้งขึ้น หรือในสถานที่อื่นๆ ตามที่กรรมการจัดทำงานกำหนดตามความเหมาะสมเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นายจ้างที่จะพาแรงงานต่างด้าวไปดำเนินการ โดยจัดเก็บค่าธรรมเนียมในอัตรา ๕๐๐ บาท และสามารถขออยู่ต่อได้อีกครั้งเดียวค่าธรรมเนียมในอัตรา ๕๐๐ บาท เช่นกัน

๓) กระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการตรวจสุขภาพและประกันสุขภาพแก่แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา ที่ได้รับการขยายระยะเวลาการผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว โดยชำระค่าตรวจสุขภาพและค่าประกันสุขภาพในอัตราที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

๔) กรรมการจัดทำงาน ดำเนินการดังนี้

๔.๑ จัดตั้งศูนย์พิสูจน์สัญชาติ หรือ ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นายจ้างที่จะพาแรงงานต่างด้าวไปดำเนินการ ณ สถานที่ที่มีความเหมาะสม

๔.๒ ประสานการดำเนินการเพื่อเร่งรัดให้ทางการเมียนมา ลาว และกัมพูชา พิสูจน์สัญชาติแรงงานของตนให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด พร้อมทั้งกำหนดแนวทางในการดำเนินการพิสูจน์สัญชาติและขออนุญาตทำงาน

๔.๓ ดำเนินการพิจารณาอนุญาตทำงานให้แก่แรงงานต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา ที่ได้รับการขยายระยะเวลาการผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรจนถึงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๘ โดยแรงงานต่างด้าวต้องยื่นคำขออนุญาตทำงานหรือต่ออายุใบอนุญาตทำงานตามมาตรา ๑๓(๒) หรือมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๑ ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กรรมการจัดทำงานกำหนด

ภายหลัง...

ภายหลังจากได้รับอนุญาตทำงานแล้ว ให้ดำเนินการเร่งรัดแรงงานต่างด้าว ดังกล่าวเข้ารับการพิสูจน์สัญชาติให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๘ และเมื่อแรงงานต่างด้าว ได้รับการพิสูจน์สัญชาติและได้รับการตรวจลงตราแล้วให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตทำงานใหม่ ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานะของคนต่างด้าว โดยชำระค่าธรรมเนียมในอัตราที่กฎหมายกำหนด และให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในช่วงเวลา ที่ทั้งสองกัน

๔.๔ ประชาชนพันธุ์ไทยนายจ้าง/แรงงานต่างด้าว/ประชาชนผู้สนใจได้รับทราบ แนวทางการดำเนินการ

(๕) กระทรวงการต่างประเทศ ดำเนินการดังต่อไปนี้

ดำเนินการมอบอำนาจการตรวจลงตราให้กับสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (กรณีที่ กรรมการมอบอำนาจครั้งก่อนไม่ครอบคลุมลัง) ออกกฎ ระเบียบ หรือดำเนินการใดๆ ตามอำนาจหน้าที่เพื่อให้ การพิสูจน์สัญชาติแรงงานเมียนมา ลาว และกัมพูชา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๖) สำนักงานประกันสังคม ดำเนินการให้แรงงานต่างด้าวที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติ ได้เข้าสู่ระบบประกันสังคมตามที่กฎหมายกำหนด

(๗) สำนักงานตรวจแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) หลังจากคณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบ และอยู่ระหว่างการออก ประกาศ กฎ ระเบียบต่างๆ ให้ดำเนินการผ่อนปรนการดำเนินการปราบปราม จับกุม ดำเนินคดี นายจ้าง และแรงงานต่างด้าว สัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา ที่อยู่ระหว่างดำเนินการตามกระบวนการ ขออนุญาตทำงานและพิสูจน์สัญชาติตามสมควรแก่กรณี เพื่อมิให้เกิดปัญหาด้านความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศ

(๒) เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการผ่อนผันให้ดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดในการ ปราบปราม จับกุม ดำเนินคดีนายจ้างที่ลักลอบจ้างแรงงานต่างด้าว ผู้นำพา และผู้ให้ที่พักพิงแรงงานต่างด้าว ผิดกฎหมาย สำหรับแรงงานต่างด้าวให้ผลักดันส่งกลับไปยังประเทศต้นทาง เพื่อดำเนินการตามกระบวนการ นำเข้าแรงงานต่างด้าวอย่างถูกกฎหมายต่อไป

ทั้งนี้ให้แต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการได้ทันทีทันใดทันที่ได้รับความ เห็นชอบ และให้กระทรวงมหาดไทยออกประกาศให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน และในระหว่างรอการออก ประกาศ หรือกฎระเบียบท่างๆ ให้แรงงานเมียนมา ลาว และกัมพูชา ดำเนินการตามกระบวนการขออนุญาต ทำงานและพิสูจน์สัญชาติไปพลางก่อนได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายจีระศักดิ์ สุคนธชาติ)
ปลัดกระทรวงแรงงาน ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน